17 Az te feiedelmid mint az fáska, és az te hadnagyid mint az ſáskáknac ſokaſága, mellyec az hideg idöben az gyepükben laknac. De mihelt az meleg nap fel támad, el mennec, és helyeket meg ſem eſméric.

18 Az te tanácżoſid Aſſyriánac királlya ſiunyadni fognac, az te erös vitęzid el reſtülnec, az te néped el oſiol az hegyeken, és nem léßen ſenki az ki öſiue gyüitené öket.

19 Az te romláſodnac ſebe bę nem gyógyúl, rakua faydalommal az te nyaualyád, minden valaki hiredet hallya, tapſol rayta, mert kiczoda óltalmazhatta vólna meg magát az te gonoſſágodtól?

Nahum könyuénec vége.

HABACVC.

ELSŐ RESZ.

Panaſolkodic á Propheta az Sidoknac gonoſſágokról és hitetlenſégekröl, kinec az Iſten felel hogy az Chaldeuſoc áltál meg bünteti az Sidokat: Mellyet haluán az propheta annalis inkab panaſolkodic az Chaldeuſoknac Iſtentelenſegekröl, melcátlannac alituán lenni hogy az Sidoc az Chaldeuſoc által büntetteténec meg.

1 EZ az terhes Próphétia mellyet látott Habacuc Próphéta.

2 [a] Meni ideie vagyon Wram hogy kiáltoc és nem halgattſ meg? Vntatlac tégedet az emberec között való töruéntelen hatalomért, és nem ſiabaditaſſ meg?

a: Az Iſten ne penec ſoc gonoſſagarul, hegyetlenſegeröl, hamiſſagarol panaſzolkodic, es hogy az Iſten nec töruenie az ö gonoſſagokért gyalazatba eſett

3 Miért hagyod néznem az hamiſſágot, és miért nézeted velem az nyomorgatáſt? Az ragadozás és az hatalom miért vagyon elöttem? és miért vagyon elöttem az ki pert és verſengéſt támaſit?

4 Annac okaért nintſen bötſületi az Iſten töruényénec, és ſoha az igaſſág elö nem meher, mert az Iſtentelen körnnyül véßi az igazat, annac okaért léſien az hamis itélet.

5 [b] Tekintſetec az pogányokra és nézzétec meg, és tſodálkozzatoc, mert

b: Felel Iſten az prophetanac és azt mondgya hogy meg bünteti az ö nepet az Chaldeuſoc al. ál.

toc,mert olly dolgot tſelekedem
az ti idötökben, mellyet ha be-
ſiéllenénec, nem hinnéc azt.

6 Mert imé én fel támaſitom az
Chaldęuſokat, az kegyetlen és
vakmerö nemzetſéget, melly el
iária az ti földeteknec ſięleſsé-
gét, hogy el foglallya az nem ö
haylokáit.

7 Röttenetes és iſionyu nemzet
ſég ez, mellytöl ſiármazic ez nép-
nec itéleti és rabſágra való vite-
le.

8 Kiknec louoc gyorſabbac az
Pardutznál, és kegyetlenbec az
eſtue iáró eh farkaſoknál: kiknec
louagioc ſoc, és az ö louagioc
meſiſiünnen iö, gyorſan repülnec
mint az dögre ſietö ſaskeſellyü.

9 Az egéſi ſokaſág az ragado-
mányért iö, az ö abrázattyoc ha-
ſonlatos az napkeleti ſzáraſztó
ſzęlhöz, és ſoc ſzántalan rabot
gyüit mint à föuényet.

10 Es ez nép az királyokat ne-
ueti, és az feiedelmec ö néki tſuf-
ſágoc, minden eröſſéget meg ne-
uet, töltéſt tſinál az ellen es meg
véſzi azt.

11 e Ackor el változic az ö ſziue
és meg halladuán az tzęk gono-
ſzúl tſelekeſzic, és az ö ereiét az ö
báluany Iſteninec tulaydonittya.

12 d Auagy nem öröktöl fogua
való vagyé te? Az Wr én Iſtenem,
én ſzentem, nem veſzünc el, W-
ram az itelétre rendelted ötet, és
te én eröſſégem az mi dorgálá-
ſunkra válaztottad ötet.

13 Tiſztábbac az te ſzemeid
hogy nem mint az gonoſſágra
nézhetnél, és az embereknec nyo
morgatáſát nem nézheted: Mi-
ért tekinteſi tehát az hitetlenek-
re? és el halgatod mikor az Iſten-
telen el nyeli az ö nálánál igaz-
bat

14 Ollyanná téſied az embere-
ket mint az tenger halait, és à tſú-
ſio máſió férget melynec ninſen
vezęre.

15 Mindeneſtöl az ö horgáual
ki vonſia azokat, bę gyüyti az ö
gyalomiába, és bę takarittya az
ö hálóiába: Annac okaért örül és
tapſól annac.

16 Annac okaért áldozic az ö
gyalomiánac, e es ió illatot téſien
az ö hálóiánac, mert ezeknec ál-
tala vagyon az ö köuér réſie és az
ö ióllakáſa.

17 f Vallyonſ-azért ki terieztié
az ö gyalmát, és ſiorgalmatos lé-
ſiené az népeknec öldöklééſében,
hogy ſemmit ne keduezzen?

d: Az az, Ń hiszi magat hatalmessagaban az Babyloniai kiralyes tulaido nittya magat nac vagy az baluaninknac az ö birodalmat, 'asd meg az Danielben d: Ezec esmet azt Propheta beszedi, Ertelme pedig ez: VVram, Jóllehet az mi nyomorusagunc soc, mind az altal miuel hogy te benned bizunc mint mi Istenönkben, hiszzüc hogy nem veszünc el. De miuel hogy az te szemeid az gonosságra nem nezhetnec, miert engeded hogy az poganyoc vralkodgyanac az szenteken, es azokat fogdossac, nyomorgassac, mint az halakat ki fogia az ö haloiaual.

e: Az az, Istenï tisztesseget tulaidonit maganac, es az eszközöknec mellyec neki szolgaltac.

f: Az az, Miert es meddig engeded VVram hogy az Assyriai kiraly ki teriesszze mi ellenönc az ö haloiat? Es miuel hogy öc ollyanoc mi ellenönc mint az vadászoc es halászoc, meddig engeded hogy raytunc kegyetlenkedgyenec.

II. Reſz.

Ez Caputban meg felel az Iſten az Prophetanac es niluán valoképpen meg taniттya ötet, hogy az Chaldęuſoc viſic véghöz az Iſtennec itileteit; de vegezetre keuélſegekért, telhetetlenſégekert, kegyetlenſegekert es baluany imadaſokert meg büntetteie öket: Es meg mongya hogy ez alatt az hiuec hütnec altala eſendeſsegben ęlnec.

1 MIkor az én álló helyem-
ben állanéc, es állanéc az
eröſſégben, es nagy ſiorgalmato-
ſon vi-

ſon vigyáznéc annac meg látáſá-
ra az mit ſiólna énnékem az Wr,
és mit kellene felel nem az én
dorgáláſom vtán. a
2 b Felele énnékem az WR
monduán, Ird meg ez látáſt nyl-
uán való bötückel ez táblákra,
hogy az oluaſó ſiabadon oluashaſ
ſa azt.
3 Mert az látás bizonyos idöre
hallaſitatott, és végezetre ſiól, és
meg nem tſal, ha késendic váriad
azt, mert kétſégnéikül meg léſien
és nem kéſiic.
4 Imé az kinec lelke nem igaz
ö benne, fel fuualkodic: Az igaz
ember pedig az ö hitiuel él.
5 c Annac okaért miuel hogy
borba merült az keuély maga
hitt ember, az ki nem nyughatic
egy helyben, és el táytya az ö tor-
kát mint az koporſó, és haſonló
az halálhoz, és nem elégeſiic
meg, es minden népeket hozzá-
ia hait, és minden nemzétſége-
ket hozzáia gyüyt.
6 Auagy nem költiké ötet mind
nyáián ez népec példa beſiédbe,
és nem ſiólnaké ö róla példa be-
ſiéddel? ezt monduán, Iay an-
nac az ki gazdagittya magát az
máſéból, vallyon meddig tart az?
és annakis iay à ki ſürü ſárt gyüyt
az ö maga feiére.
7 Auagy nem támadnaké hir-
telen kic tégedet mardoſſanac, és
fel ębredgyénec az kic tégedet
meg háboritſanac hogy ök tége-
det el tapodgyanac?
8 Miuel hogy te meg foſitottál
ſoc nemzetſéget, meg foſitnac té-
gedet az népnec maradéki az em-
bereknec ártatlan vérekért, és az
föld népén tött kegyetlenſége-
dért, városokon és az ö lakóin tött
hatalmaſágodért.
9 Iay annac az ki gonoſiúl az
máſét kéuánnya az ö házánac
öregbitéſéiért, hogy magas féſz-
ket rakhaſson magánac, hog meg
ſiabadulhaſson az veſiedelemtöl.
10 Az te házadnac gyalázattyá-
ra tartottál tanátſot mikor ſoc
népeket veſitettél vólt: és vétkez-
tél az te magad lelke ellen.
11 Mert az kövec à kö falokból
te ellened kiáltnac, és az fa ępi-
téſekböl az gerëndác te ellened
bizonyſágot téſinec.
12 Iay annac az ki várost ępit
vérrel, és az ki várost kéſiit álnok-
ſággal.
13 Auagy imé az Seregeknec
WRától nem idé boſiſiú állás?
Annac okaért az népec tüzre ęp-
pitenec, és hijába munkálkodnac
az nemzetſégec.
14 Mert az WR ditſöſségénec
iſméretiuel bę telic az föld, mi-
képpen az vizec az tengernec mél
ségét bę burittyác.
15 ~~Iay annac az ki meg itattya
az ö felebarátttyát, és ki reáia éröſ-
ſödöl, hogy meg réſiegitſed ötet,
hogy az öſiemérmeket láthaſſad.~~
16 Gyalázattal meg rakodál az
ditſöſség helyében: Iſiol teis és

a: Tudni illic, mellyel meg dorgaltam vala az népet, vagy. Mit kellene felelnem az engem kerdöknec, vagy engem feddöknec vagy, Mit kellene felelnem az én vetkedeſem felöl tudni illic mellyröl ſiola.

Cap. 1.

b. Felel Iſten az prophetánac panaſolkodaſſal való könyörgeſére mellyet tött vala az felſö Caputban Az ſummaia pedig ez, vgy vagyon Habacuc hogy az Chaldeuſoc az én népem ellen ollyanoc mint az vadaſoc és halaſſoc de én el veſſitem az Chaldeuſokat, minel hogy pedig az Babyloniabéli feiedelemnec romláſát valami keues ideig el halaztom, és affelöl való lataſnac igaſſága iöuendöba tettzic meg, azért ird meg azt hogy oluaſſac és vala el ne feletkezzenec, és ha az ö iteletec ſerint keſendic az ö ellenſegeken való boſſu allaſom-bekeſegeſec legyenec, és az igeretekben való hitnec altala tapiallyac magokat, mert iollehet az hitetlen ember fel fuualkodic Iſten ellen, mind az által az igaz ember az hit altal él.

c: Megiria immar az Babyloniai királnac és birodalmanac romláſat, és annac romláſanac igaz okait.

meg mizitelenitetel: mert te re-
ád fordúl az Wr iob kezénec po-
hára, és gyalázatos okadás esic
az te ditsöſségedre.
17 d Mert az Libanuſon tött ha
talmad és annac vadainac el prę-
dáláſa melly azokat el röttentet-
te, az veſt el tégedet, az embe-
reknec véreknec ki ontáſáért, és
az földön, az városon és annac
lakóin tött hatalmadért.
18 e Mit haſznál te néked az fa-
ragott kép, hogy annac faragóia
ki faragta azt, vagy az ontött kép
melly hazugſágra tanit, miuel-
hogy bizic annac faragóia annac
czinálmányába, hogy néma bál-
uányokat czinállyon?
19 Iay az ki az fának azt mond-
gya: Serkeny fel, és az néma kö-
nec, ębredgy fel: Auagy tanitha-
té az? Imébę búritatott arannyal
és ezüſtuel, de ſemmi lélec nin-
czen benne.
20 f Az Wr pedig az ö ſzentſéges
Templomában vagyon, röttegie
azért ötet mind az egéſz föld népe.

d: Az Libanuſon tött hatalmorérti, az Izrael népe ellen való kegyetlenſégét.

e: Az Babylonabélie. bálnáninac hijá-ba valoſágokat iria meg, hogy meg mutaſſa azt hogy azoc meg nem oltal mazhattyac öket.

f: Az Babylonabéliec bálnáninac ellenébe veti az igaz Iſtent ki az ö Templomában, Az az, Anya ſzent egyházában lakic és azt oltalmazza.

III. *Réſz.*

Az Prophéta az Iſten népénec köuetkezendö romlaſa felöl való iöuendö mondáſon meg rettenuén, könyörög Iſtennec ez Caputban hogy az ö haragiában irgalmaſság-ról meg emlekezzéc; Es vigaztallya magat az Iſtennec hatalmas dolgainac példaiual, mellyeket czelekedéc az ö nepeuel az Ægyptumból valo ſzabadulaſnac ideien.

1 HAbakuc Prophéta könyör-
gése az tudatlanſágnac bü
neért. a

a: Az az, mellyben könyörgöt Iſtennec hogy az ö népenec bolondſághol és vakmeröſégböl való büneit meg bocsáſſa, nemellyec igy fordityac, Habakuc könyörgese, külömb külömb vigaſag tenö ſzerſzámokban. Touább mikor azt mondgya az maſodic verſben, az ö eſztendeienec közepette eleueniez meg az te munkadot, Tremellius azt igy fordittya, Az onközbe, tudni illic az rabſag nac ideién, ne hadgyad az te nepedet, Iſten munkaianac neuezi az népet az tere méſre és valaztaſra nezue, az az, hogy azokat ma ganac valaztotta vala.

2 WRam hallám az te fenye-
tegö beſzédedet és meg röttenéc:
WRam az te munkádot az ö eſz-
tendeiénec közepette eleuenits
meg, az ö eſztendeiénec közepet-
te mondom ielents meg (irgal-
maſſágodat,) haragodban irgal-
maſſágodról emlekezzél meg.
3 b Az Iſten az Theman hegye-
röl ki mutatá magát, és az ſzent
Iſten az Paran hegyéröl, Selah.
Bęfogá az ęgeket az ö ditſöſége:
az ö ditſöſſégéuel rakua az föld.
4 Es az ö fényeſſége ollyan vólt
mint az napnac világoſſága:
és ö mellette az ö ſzaruai, és ab-
ban röytetett el az ö eröſsége.
5 Az ö ortzáia elött dög halál
iár vala, és az ö lábai elött tüzes
keléſec iárnac vala.
6 Fel álla az Iſten és el oſztá az
földet: reáioc tekintett es el ol-
uaſztotta az pogányokat: meg fé-
lemlettec az kiké valánac az ö-
röcké való hegyec, meg aláztat-
tac az kiké valánac az öröcké va-
ló halmoc, öröcké c valóc az ö
vtai.
7 d Láttam az Chuſan ſátorinac
romláſát, d az Midian földénec
kárpittyai reſzkettenec.
8 e Auagy az folyó vizec ellen
geriedett valaié fel à te haragod?
auagy az tenger ellen búſultal va-
laé? mikor ülnél az te louaidon
és az te ſzabaditó ſzekereiden.
9 Az vizeknec folyáſinac he-
lye meg ielentetett az te kęzíued
(által az Sido nemzetſégnec tött
esküueſid és beſzéded által, Se-
lah:) és az földnec folyó vizeit ket-
té válaztad.

b: Hogy az Prophéta bizonyſágot tegyen Iſtennec az ö népe felöl való gondviſeleſeröl, elö hozza minémö ditſöſéggel és hatalmaſſággal jelenette volt regen ki magat az Sinai hegyen, és az ö hatalmaſſaganac minémö ieleit mutatta az pogany Cananeuſoknac meg rontaſokban, kic lakoznac vala örököſödnec lenni az földön.

c: Auagy öröktül fogua valoc.

d. Auagyſemmie lettec.

e: Az az, mikor az tengert és az Iordánt ket fele valaztad, nem azokra valo haragodbol miueled azt, hanem az te nepedhöz valo ſzerelmedböl, mikor ö elötteci iárnal.

10 Látánac tégedet és meg ré-
mülénec az hegyec: f az vizek-
nec sokſága el méne: az tenger-
nec méllége ſiót ada néked, és az
ő kezeit fel emelé.
11 Az nap és hóld meg állánac
az ő helyekben: az napnac vilá-
gánál az te nîlaid le ſiállottanac,
és annac fényeſſégénél az te vil-
lagó kopiád. g
12 Haragodban meg tapodád
az földet, h búſúltodba meg tſép-
léd az pogányokat.
13 Ki támadál az te népednec
ſiabaditáſára, az te népednec ſia-
baditáſára mondom az te Chri-
ſtuſoddal, i meg rontád az főt az
hitetlennec házában, k és meg
mutatád à fundementomot mind
az nyakáig, l Selah.
14 Az ő Seregénec feiét által-
uerted az őnnőn fegyueréuel:
mint az forgó ſ'ęl vgy támadtac
vala az én veſiedelmemre: és őr-
uendeznec vala mint az kic tit-
kon az ſzegénnec rontáſára fel
támadnac.
15 m Az te louaiddal tapodtatád
az tengert, az mélſéges vizeknec
rakáſát.
16 Hallám n és meg rőttené az
én ſiiuem, az te ſzódra aiakimis
reſiketénec: az én tſontaimrais
rothadás ſiálla, és magamba meg
háborodám: mind az által nyu-
goſiom az nyomoruſágnac napi-
án, mikoron az ellenſég ſereg-
gel iő fel ez nép ellen hogy azt el
rabollya.
17 Mert az fige fa nem virágzic
és ſemmi gyűmőlts nem léſien
az ſzőlőkben, meg tſal az olay fa,
és az mezőc éléſt nem teremtnec,
ki vęſi az iuh az akolból: nem lé-
ſien őkőr az iſtallóban.
18 En penig az WRban őruen-
dezec, és vigadoc az én meg ſia-
badító Iſtenemben.
19 Az WR Iſten az én erőſſé-
gem, ki az én lábaimat ollyanoc-
ká téſii mint az nőſtén ſiaruaſok-
nac láboc, és magas helyeken iár-
tat engemet. Ackoris o hálá adó
ditſéretet éneklec vigaſág téuő
ſiertſiámokban.

f: Az az: az hegyec viat attac az te népednec, az tenger és az Iordán meg ſiárattanac az te népedelőtt.
g: Iosu: 10 Erti az Iſtennec nyilait és kővait az meny kő kőueket, kő eſőket, mellyeckel Iſten az Ioſue ellenſegit el vetemtette vala.
h: Az az, meg rontád az Chanaan főldénec népét.
i: Az az, El veſited az Iſtentelen Pharaot és az Ægyptus orſiágát mind az feiedelmeckel és kőſſeggel egyetembe megrontod ſſerentis erti
: Az Chriſtuſon pedig az ſidóknac magyarázattyoc az kőzbe iáró Ieſus Chriſtuſt.
k: Az főn ert akar melly feiedelmet, mikeppen tudgyuc hogy Iſten regen nagy feiedelmeket meg rontott. Nemellic ertic Pharaot, és az ő elſőſiűlőttet, kit Az Angyal le vagot vala, Exod. 12.
l: Az az, el vezted az ellenſeget gyökereſtől, gyökeretől fogua mind tetteig.
m: Az az, ſe vitted által az te népedet az tengeren mintha nagy ſereggel mennel előttőc és az tengert te valaztad két fele.
n: Hallam tudni illic az te fenyegető beſiédidet az mi 'pnec bűnsetőſe feiől.
o: Tudni illic mikor az te nepedet az fogſágból meg ſiabaditod.

Habacuc kőnyuénec bége.

SOPHONIAS.

ELSŐ RESz.

Ez Cáputban az Iſten fenyegeti az Prophéta által az ſidokat veſiedelemmel, az báluány imadaſért, ragadozaſért, kegyetlenſegért és czafardſágért.